

Buddhistické festivaly a svátky

Je mnoho speciálních a významných dnů, které se v Buddhistických zemích oslavují. Většinou jsou také hodně kulturní a nemají tudíž zase až tak velký význam pro naši západní kulturu. Jako například svátky narození bodhisattvů v mahájánové tradici, oslavy Nového roku a jiná významná data v buddhistickém kalendáři.

Nejvýznamnější oslavou je **Vēsakha**, která připadá na každý květnový úplňk. Tento den se nazývá „Buddhovým dnem“ a je oslavován po celém světě ve všech buddhistických zemích a tradicích. Slaví se většinou několik dní.

Buddhistické festivaly jsou vždy velmi veselé plné různých zábavných aktivit. Nejdůležitějším programem pro tuto oslavu je návštěva kláštera, kde laická veřejnost nabídne jídlo mnichům a mniškám, přijímá osm etických rozhodnutí a zúčastní se přednesů na téma Dhammy (Buddhova učení). Odpoledne nabídnou laici většinou jídlo chudým pro získávání dobrých zásluh a pro dobro ostatním. Večer se konají obřady, recitace a meditace u Bodhi stromu a svatých stup. Program je zakončen karnevalovým průvodem, který trvá celou noc a prochází se od vesnice k vesnici. Častým zvykem je též vypouštění zvířat (hlavně ptáků) na svobodu.

Upōsatha (doslova „půst, den půstu“) je buddhistický svátek, připadající na dny úplňku, novu, 1. a 3. měsíční čtvrti. Svátek *Upōsatha* je důležitý pro théravádový buddhismus, v mahájánových zemích má jen okrajový význam.

Svátky *Uposatha*, které připadají na den úplňku a novu jsou významnější než dny 1. a 3. měsíční čtvrtě. V těchto dnech mniši a mnišky recitují Pātimokkhu, řádová pravidla obsažená ve vinaji, meditují většinu část noci a pořádají programy pro laickou veřejnost.

Laici se během svátku řídí Osmi pravidly jednání (*attha-sīla*), které slouží jako podpora jejich meditační praxe a jako způsob, jak podpořit odhodlání následovat Buddhovo učení. Navštěvují také místní kláštery, aby vyslechli přednášení Dhammy a věnovali se zde meditaci.

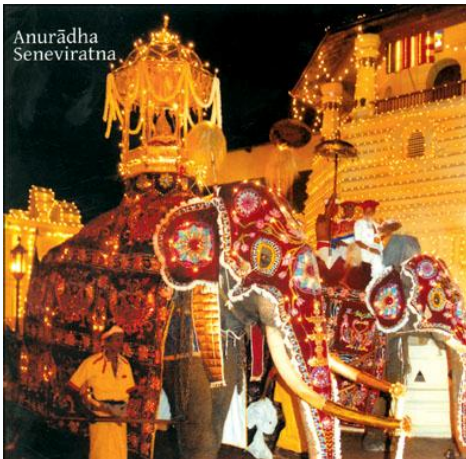
Attha-sīla – osm rozhodnutí zdržování se :
1. zabíjení živých bytostí

2. braní nedarováno
3. sexuálního chování – (celibát)
4. lhaní, hrubé a zraňující mluvy
5. požívání opojných látek
6. požívání jídla po poledni
7. zdržení se tance, zpěvu hudby a jiných zábavných představeních, používání voňavek, líčidel, ozdob, šperků, krásných oděvů, atd.
8. používání luxusních lůžek

Zvlášť důležité svátky

Některé svátky *Upósatha* mají zvláštní význam v buddhistickém kalendáři. Na tento rok připadají následující data:

- Magha Pūja - 28.února - někdy také nazýván „Den Sanghy“, upomíná na spontánní shromáždění 1250 Arahantů před Buddhou. Při této příležitosti Buddha pronesl shrnutí nejdůležitějších bodů svého učení (Óváda-pātimokkha gāthā).
- Vēsakha Pūja - 28.května - také nazývaný „Den Buddha“ . Připomíná jeho narození, Osvobození a odchod do parinibbāny.
- Asalha Pūja - 26.července - „Den Dhammy“ upomíná na první Buddhovu řeč v Gazelím parku u Vāranasi („Rozpravu o roztočení kola Nauky“, *Dhamma-cakka-pavattanna sutta*). Následující den začíná 3 měsíční období dešťů (*vasa*)
- Den Pavarana - 23.října - označuje konec období dešťů. Následující měsíc bývají mnichům při obřadu *kathina* darována nová roucha.

Sabbē sattā bhavantu sukhittā

Bh. Visuddhi